

Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/tky:

Lucie Štokingerová

Osobní číslo:

P15382

Studijní program:

B7701 Psychologie

Studijní obor:

Psychologie

Katedra:

Katedra pedagogiky a psychologie

Akademický rok:

2017/2018

Název práce:

Self-efficacy rodičů v kontextu poskytované míry volnosti ve výchově předškolního dítěte

Oponent/tka
práce:

Mgr. et Mgr. Ivana Mašková

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☐	☐	☒	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☐	☐	☒	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☐	☐	☒	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

	1	2	3	N	
odpovídá cílům práce	☒	☐	☐	☐	neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

	1	2	3	N	
zcela adekvátní	☒	☐	☐	☐	neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

	1	2	3	N	
přiměřený a jasný	☐	☐	☒	☐	neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

	1	2	3	N	
dostatečná	☐	☐	☒	☐	nedostatečná

Propracovanost práce:

	1	2	3	N	
práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná	☐	☐	☒	☐	některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

	1	2	3	N	
výborná	☐	☐	☒	☐	nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

	1	2	3	N	
zdroje jsou aktuální	☐	☒	☐	☐	zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

	1	2	3	N	
práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje	☐	☒	☐	☐	práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

	1	2	3	N	
relevantní	☐	☐	☒	☐	nerelevantní

Citační norma:

	1	2	3	N	
zcela dodržena	☐	☐	☒	☐	nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

	1	2	3	N	
odpovídá úrovni odborného stylu	☐	☐	☒	☐	neodpovídá požadované úrovni

Gramatická úroveň:

	1	2	3	N	
neobsahuje gramatické chyby	☐	☐	☒	☐	obsahuje velké množství gramatických chyb

Odborný jazyk:

	1	2	3	N	
používá výborně	☐	☒	☐	☐	nepoužívá

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

	1	2	3	N	
odpovídá	☒	☐	☐	☐	neodpovídá stanoveným požadavkům

Práce obsahuje požadované náležitosti:

	1	2	3	N	
obsahuje	☒	☐	☐	☐	neobsahuje

Grafická úroveň práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☒	☐	☐	☐	nevyhovující

Struktura a členění práce:

	1	2	3	N	
vyhovující	☐	☒	☐	☐	nevyhovující

Další hodnocení

Jako nejzdařilejší část práce hodnotím její empirickou část. Zvolený design výzkumu koresponduje s výzkumným cílem, metodologické uchopení problematiky je celkově promyšlené. Oceňuji také práci autorky v terénu, je patrné, že do sběru dat investovala množství energie. Z prezentace výsledků analýzy dat je patrné, že se autorka dobře orientuje v relevantních technikách statistické analýzy. Pro zpracování dat jsou využity vhodné statistické nástroje a jejich použití je adekvátně zdůvodněno. Není mi pouze jasné, na jak velkém vzorku dětí byla testována hypotéza H2, když původně autorka uvádí, že získala údaje od 53 dětí a následně uvádí, že do analýzy nevpustila data získaná od dětí, které nemají dostatečnou zkušenost srovnatelnou s činností zobrazenou na fotografiích (str.38). Tabulka 6.1.3 na str. 41 však obsahuje údaj o 60-ti jednotkách. Bylo by vhodné tuto nesrovnalost během obhajoby objasnit. Dále mám výhradu proti zavádějící formulaci na str. 42: "Na základě obdrženého výsledku se nulová hypotéza H2 nezamítá na hladině významnosti 0,05." Hypotéza H2 (H2: Existuje statisticky významný vztah

mezi zjištěnou úrovní self-efficacy rodiče a mírou poskytované volnosti ve výchově hodnocenou předškolním dítětem.) nemá podobu nulové hypotézy, nulová hypotéza by předpokládala neexistenci vztahu mezi proměnnými.

Možná by také nebylo od věci přidat k deskriptivním datům u proměnné self-efficacy alespoň grafické znázornění rozložení četností dat (histogram), neboť ačkoli autorka uvádí, že jde o data pocházející z normálního rozložení, deskriptivní statistiky ukazují spíše na rozložení zešikmené zleva. V případě pochybností by pak mohlo být užitečné uvažovat o použití neparametrického koeficientu.

I přes drobné nedostatky však považuji empirickou část práce za kvalitně zpracovanou.

Méně zdařilou částí práce je její teoretická část. Uváděné koncepty jsou pojednávány ve velmi širokém kontextu, což hodnotím jako nadbytečné. Mnohem účelnější by bylo tento prostor věnovat prezentaci specifických poznatků vážících se přímo k výzkumnému cíli. Teoretická část tak působí poněkud samoúčelně, s ohledem na to, že zde nenacházíme téměř žádnou spojnici mezi teoretickou a empirickou částí práce. V tomto směru jediný relevantní údaj je na str. 19-20, když autorka odkazem na příslušnou literaturu uvádí: "Jsou-li rodiče přesvědčeni o svých rodičovských kompetencích, podporují úsilí a schopnosti svého dítěte ... (Pajares & Urdan, 2006)." Chybí jakékoli další systematické shrnutí poznatků, které by ukazovaly na předpokládanou souvislost mezi self-efficacy rodiče a mírou poskytované volnosti ve výchově dítěte. Důsledkem toho není jasné, na základě čeho vzniknul autorčin výzkumný záměr, stejně tak není jasné, proč by mělo být účelné vztah mezi danými proměnnými zkoumat. Formulováním hypotézám není poskytnuta adekvátní teoretická opora a jejich formulace působí čistě nahodile. Adekvátně zdůvodněn není ani výběr souboru. Z jakého důvodu byli zvoleni právě rodiče předškoláků a ne rodiče starších/mladších dětí není nikde objasněno. Stejně tak není jasné, jaký faktický přínos má práce ve vztahu k současnému stavu poznání. Nabízí se předpoklad, že autorka koncipovala výzkum v návaznosti na výzkumy S. Hoskovcové, ve snaze nějakým způsobem doplnit poznatky z těchto výzkumů. Podrobné vysvětlení však v práci chybí.

Úroveň teoretické části práce by jistě byla celkově vyšší, pokud by autorka ve větší míře pracovala s aktuálními výzkumnými studiemi publikovanými v zahraničních časopisech, spíše než s literaturou učebnicového charakteru a populárně naučnými publikacemi.

Část věnovaná diskusi je poměrně strohá, ačkoli by se zde mělo jednat o jednu z nejnosnějších částí výzkumného sdělení. Diskuse hlavních výsledků výzkumu - nepotvrzení hypotéz H1 a H2 je omezena na stručnou úvahu o menší velikosti výzkumného souboru. Chybí však podrobnější informace o výzkumu, vzhledem k němuž má autorčin výzkumný soubor "menší velikost". Tato úvaha pak působí spíše jako nahodilé vysvětlení výsledků. V diskusi zcela chybí například širší úvahy o dalších proměnných, které mohou na závisle proměnnou působit. Snaha o propojení získaných výsledků s výsledky předchozích výzkumů je v diskusi sice patrná, s ohledem na nedostatky v teoretické části práce však toto propojení není příliš přesvědčivé.

Nepřehlédnutelným problémem práce je její jazyková úroveň. Text obsahuje překlepy, gramatické i stylistické chyby (např. str. 12: "sprostředkovatel", str. 33: "osoby vyplnili dotazník", chybějí čárky v souvětích, dále např. str. 12: "Self-efficacy je považována jako důležitý regulátor činnosti...", používání sousloví "sama sebe" místo "sebe sama", str. 24: "...vychovatel považuje za nejdůležitější respektovat dítě jako individualitu, které má právo samo rozhodovat...", nejednotnost ve skloňování anglických termínů "self-efficacy" a "locus of control" - skloňování někdy podle vzoru pro mužský, jindy pro ženský rod). Obsah vět je místy nesrozumitelný, což může být dáno nevýstižným překladem odborného sdělení z angličtiny (viz str. 13: "Neúspěch přisuzují svému nedostatečnému úsilí, nízké úrovni znalostí nebo dovedností, jejichž snahou je jejich osvojení. ").

Text není z výše uvedených důvodů příliš čtivý. Přispívá k tomu i místy nedostatečná propojenost předkládaných informací - tyto informace jako by byly pouze vrstveny na sebe, nevytváří koherentní, významově propojený celek.

Jako problém celé práce vidím také nedůsledné odkazování na citované zdroje - ne všechny části textu jsou opatřeny údaji o citovaném zdroji. Například v úvodu práce zcela chybí jakékoli odkazy na příslušné zdroje. Stejně tak např. v odstavci, kde je definována sebeúcta (str. 12 - 13). V kapitole věnované self-efficacy lze

nalézt vícero míst - samostatných odstavců, které zřejmě navazují na dříve citovaný zdroj, samy o sobě ale nejsou opatřeny odkazem na daný zdroj. V souvislosti s citační normou APA lze nalézt i další přešlapy, např. na str. 11 chybí uvedení strany při doslovné citaci (Hoskovcová, 2006), při opakované citaci tří a více autorů uvádíme u odkazu v textu už jen první jméno s dovětkem et al. (str. 23-24: Gillerová, Kebza, and Rymeš, 2011). V seznamu literatury je vhodné uvádět u elektronických zdrojů vždy i přístup (webová adresa, kde je zdroj dostupný či DOI).

Závěr:

Je velká škoda, že kvalitní metodologická část "zaniká" v kontextu výrazných nedokonalostí bakalářské práce jako celku.

Navrhuji celkové hodnocení "dobře".

Otázky k obhajobě:

Jaké nové poznatky přinesl Váš výzkum k již publikovaným zjištěním k danému tématu? V čem vidíte přínos Vámi provedeného výzkumu v kontextu již publikovaných výzkumných zjištění?

Jaké další proměnné na straně rodiče by mohly ovlivňovat míru poskytované volnosti ve výchově dítěte? Jakým směrem by se podle Vás měli vydat další výzkumníci ve snaze vysvětlit rozdíly v míře poskytované volnosti ve výchově?

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

velmi dobře

dobře

nevyhověl/a

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Datum:

11.5.2018

Podpis oponenta/tky práce:

